

PODRECZNIK do szkoły podstawowej

1

KLASA

Część 2

My i nasz
elementarz

Matematyka

My i nasz elementarz Matematyka

PODRECZNIK do szkoły podstawowej

Maria Lorek, Agata Ludwa

Klasa 1 Część 2

Adaptacja dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Agnieszka Bajewska-Kołodziejak, Katarzyna Cichońska-Segiet, Małgorzata Czajkowska-Kisil,
Piotr Mostowski, Paweł Rutkowski, Małgorzata Skuza, Krystyna Ziątek

Katowice 2020

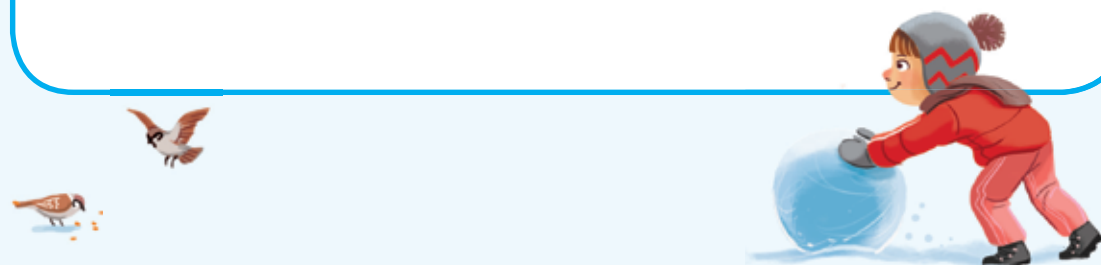
ISBN ?? (całość) ISBN ?? (część 1)

Z tego podręcznika korzysta teraz:

1

2

3

Kochane Pierwszoklasistki,

Kochani Pierwszoklasiści,

podręcznik „My i nasz elementarz” powstał
dzięki pracy wielu osób.

Dbajcie o niego i nie rysujcie w nim.

Za rok będzie szkolnym przewodnikiem dla
waszych młodszych koleżanek i kolegów.

Bartek

poniedziałek
1

wtorek
2

środa
3

czwartek
4

piątek
5

sobota
6

niedziela
7

- Co Bartek robił we wtorek?
Co Bartek robił w środę?
Kiedy był na lodowisku?
• Ile dni ma tydzień?

Kiedy Bartek był na lodowisku?

poniedziałek **1**

Lepilem balwana.

wtorek **2**

Robiłem karmnik.

środa **3**

Dokarmiłem ptaki.

czwartek **4**

Badalem lód.

piątek **5**

Byłem na lodowisku.

sobota **6**

Narysowałem komiks.

niedziela **7**

Byłem w planetarium.

- Jaki dzień tygodnia jest dzisiaj? Jaki dzień tygodnia był wczoraj?
Jaki dzień był tydzień temu? Jaki dzień będzie za tydzień?
Naucz się na pamięć nazw dni tygodnia.

Jaki dzień tygodnia jest dzisiaj?

Jaki dzień tygodnia był wczoraj?

- Bartek zapisał domowe obowiązki mamy, taty, brata Jarka i swoje. Przygotował tabelę i zaznaczył w niej w każdym dniu tygodnia:

kto wyprowadza psa na spacer,

kto nakrywa do stołu,

kto zmiata,

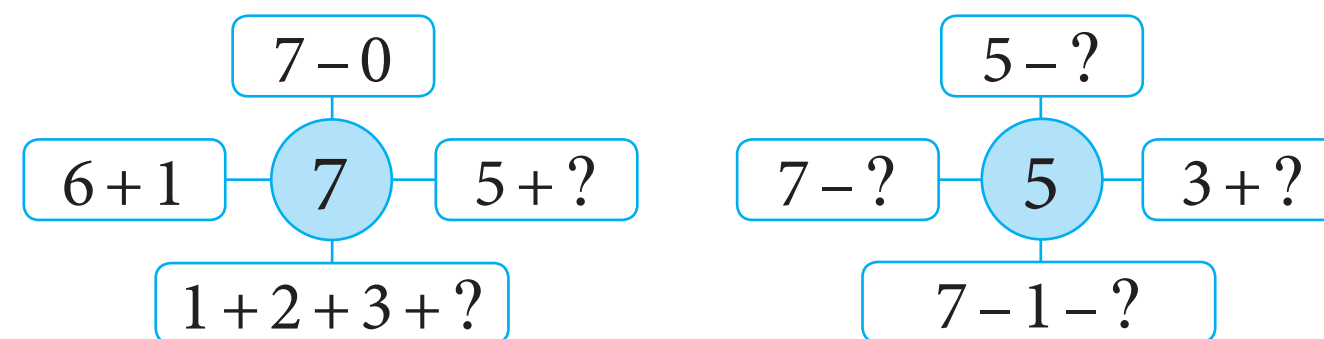
kto wynosi śmieci.

- Kto zmiata we wtorek?
Kiedy tata wyprowadza psa?
Kto wynosi śmieci w czwartek?

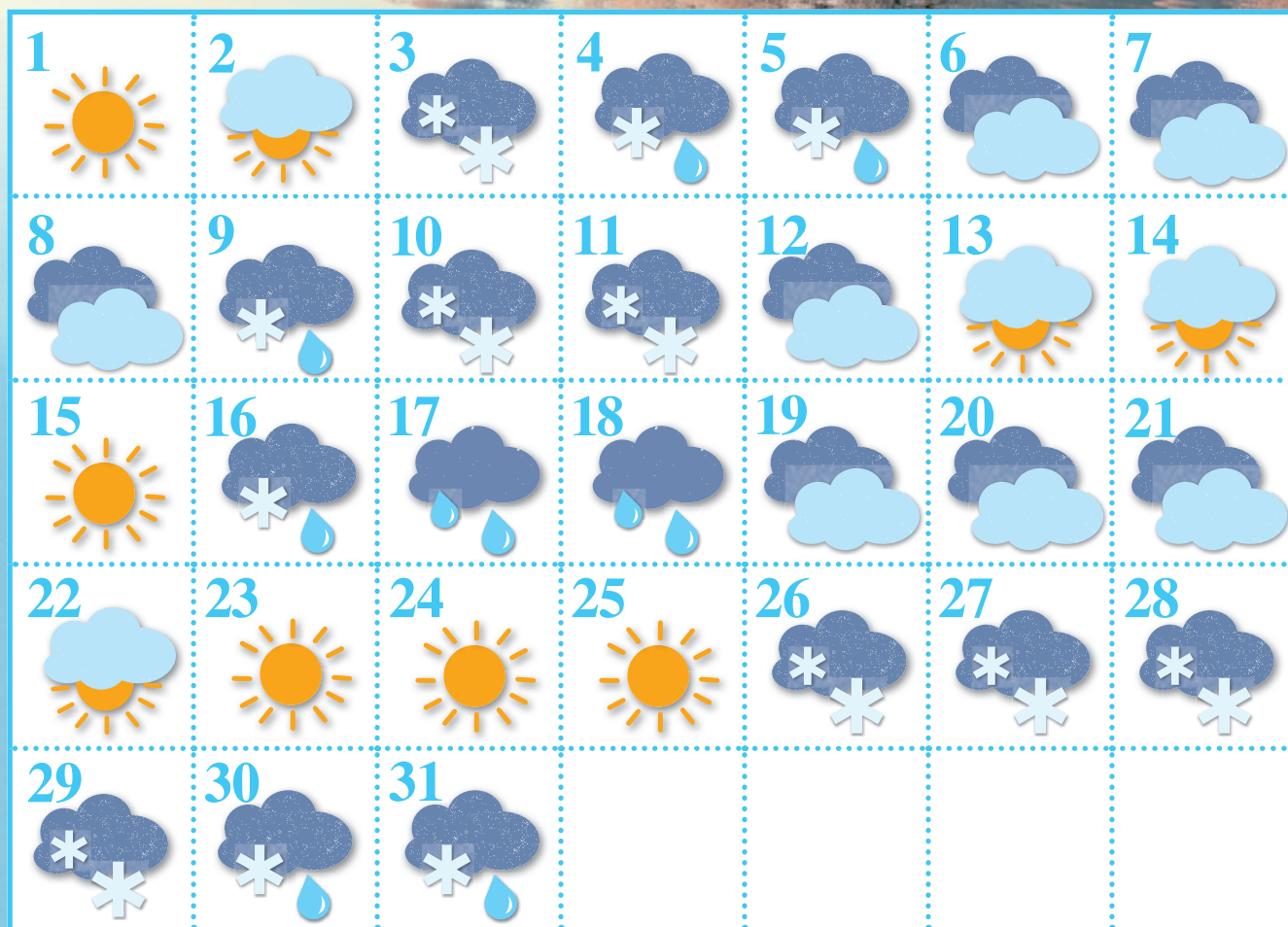
Kto będzie zmiatał jutro?

	Mama	Tata	Jarek	Bartek
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				

- Jakie liczby trzeba wpisać zamiast znaków zapytania, aby wynik działania był taki, jak w kółku?

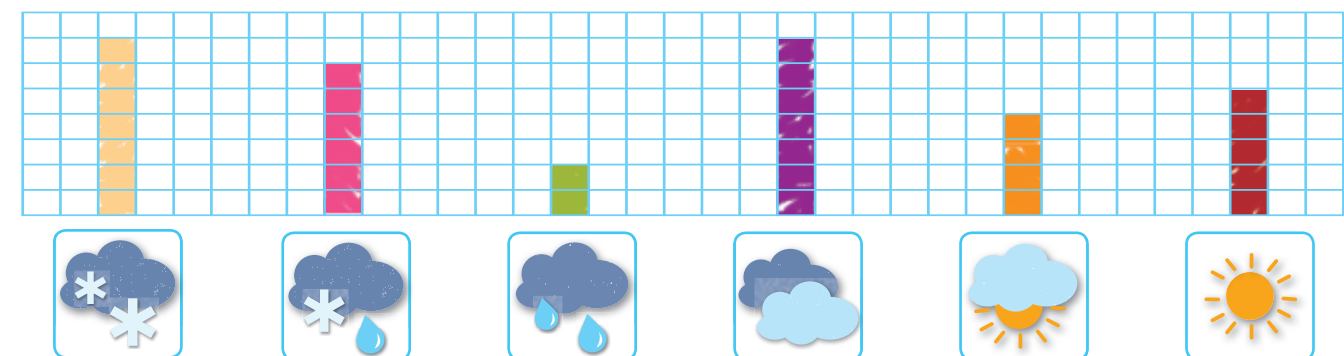

Styczeń

- Bartek obserwował pogodę przez cały styczeń. Zaznaczał pogodę w kalendarzu. Nad znaczkiem przedstawiającym opady śniegu pokolorował 7 kratek, ponieważ przez 7 dni padał śnieg. Ile było dni słonecznych w styczniu? Ile dni było pochmurnych? Przez ile dni padał deszcz ze śniegiem? Jaka pogoda była najczęściej?

Ile było dni słonecznych w styczniu?

- Napełnij dwie plastikowe butelki wodą tak jak na ilustracji. Jedną butelkę zakręć. Zobacz, co się stanie z wodą, kiedy wystawisz butelki na mróz.

- Sprawdź, czy w wodzie lód pływa, czy tonie.

- Pływające góry lodowe są niebezpieczne. Czy wiesz dlaczego?

Siedem bajkowych krain

To jest gra planszowa. Zagrajcie w parach. Przygotujcie kostkę do gry i pionki. Grę zaczyna osoba, która wyrzuci większą liczbę oczek na kostce. Rzucacie kostką na zmianę, przesuwaszając się o tyle pól, ile wskaże kostka.

Kiedy staniecie na polach oznaczonych znakami:

- ▲ – przesuwasz się o tyle pól do przodu, ile boków ma trójkąt;
- – przesuwasz się o tyle pól do przodu, ile boków ma kwadrat.

Kiedy staniecie na dużych kołach oznaczonych symbolem bajki, rzucacie kostką dwa razy. Wygrywa osoba, która pierwsza dotrze do mety.

To jest gra planszowa.

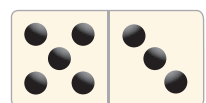
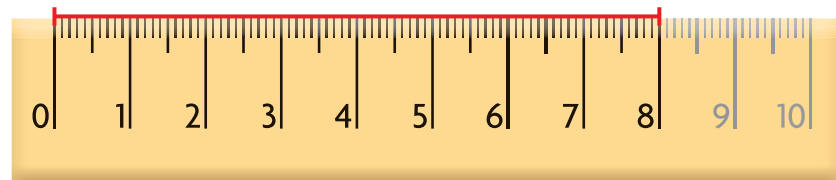
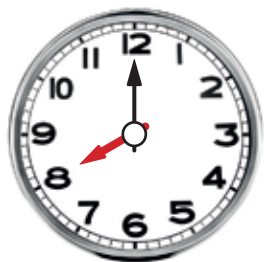

Zagrajcie w parach.

8

8

1. Dwie osoby to para. Policz, ile dzieci jest na ilustracji. Ile to par?
2. Czy lubisz bawić się na powietrzu? Jakie zabawy na powietrzu lubisz?
3. Czy wiesz, jak bezpiecznie bawić się w zimie?
4. Pobawcie się w rzucanie śnieżkami do celu i zanotujcie liczbę trafień.

Kto rzuca najcelniej?
Kto rzuca najdalej?

Policz, ile dzieci jest na ilustracji.

na

Ile to par?

5. Ile nart jest na stojaku? Dwie narty to para. Ile jest par nart? Ilu narciarzy zostawiło buty przy stojaku?

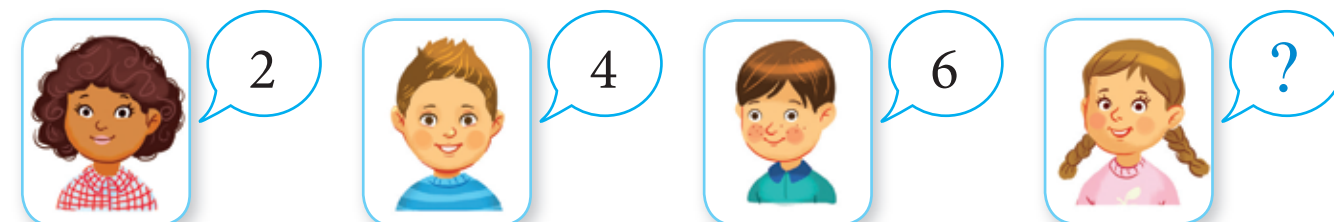
6. Dwie rękawiczki to para. Dla ilu dzieci wystarczy rękawiczek?

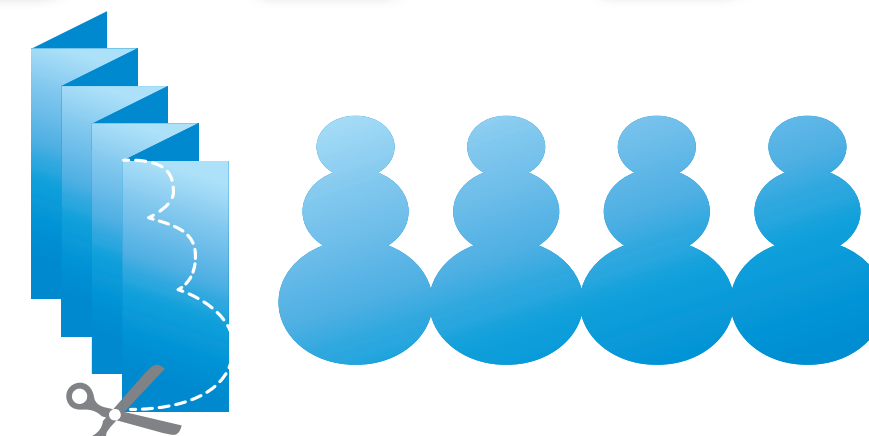
7. Żaneta mówi „dwa”, Emil mówi „cztery”, Patryk mówi „sześć”. Jaką liczbę powie Ala?

Żaneta mówi „dwa”, Emil mówi „cztery”, Patryk mówi „sześć”.

Jaką liczbę powie Ala?

8. Popatrz na rysunki i zrób podobną wycinankę. Ile razy musiałeś złożyć kartkę?

1. Tomek i Wojtek mają 8 śniegowych kul. Ile bałwanów mogą z nich ulepić?

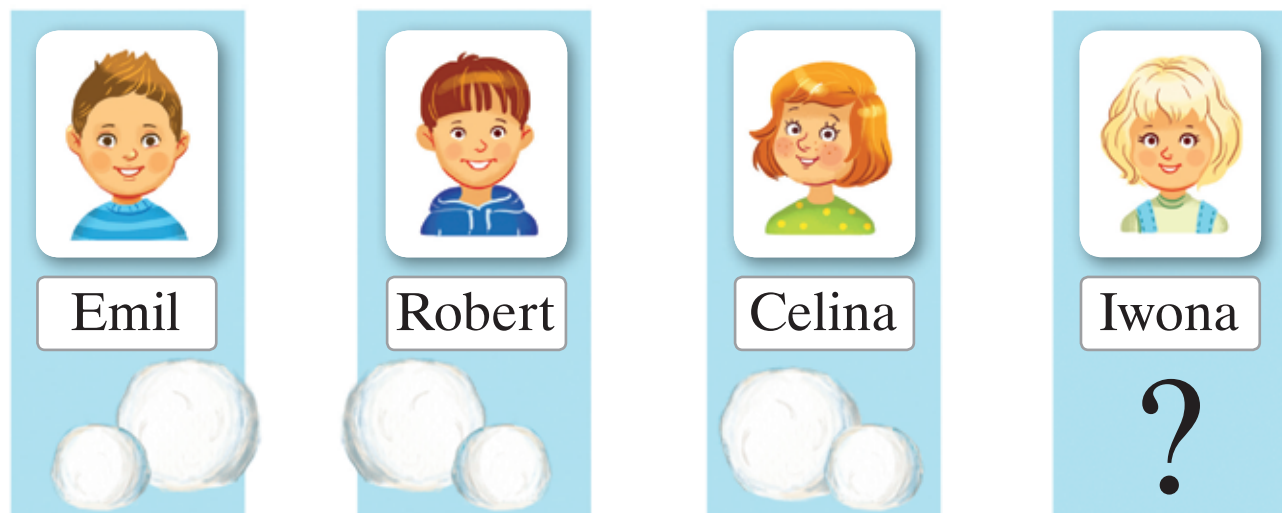
Tomek i Wojtek mają osiem śniegowych kul.

Ile bałwanów mogą zrobić?

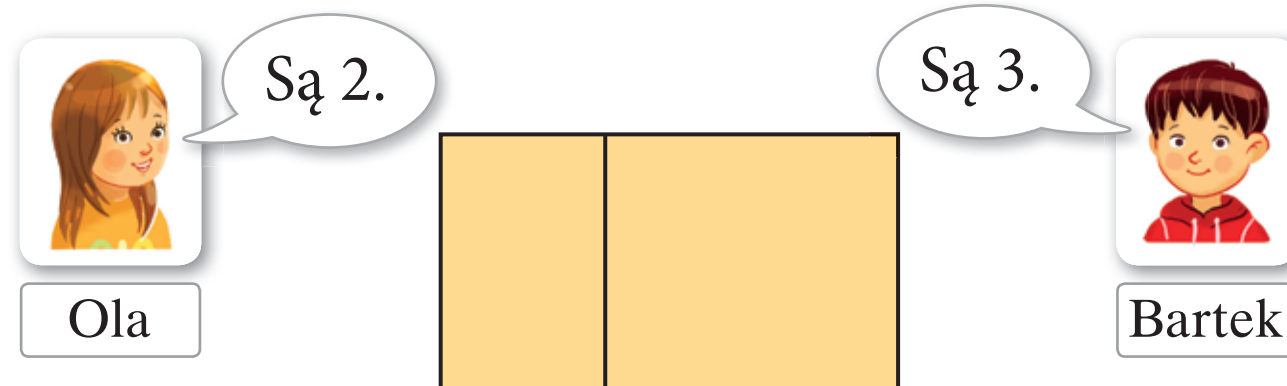
2. Emil i Robert ulepiли po 2 kule. Celina i Iwona ulepiły razem 4 kule. Ile kul ulepiła Iwona?

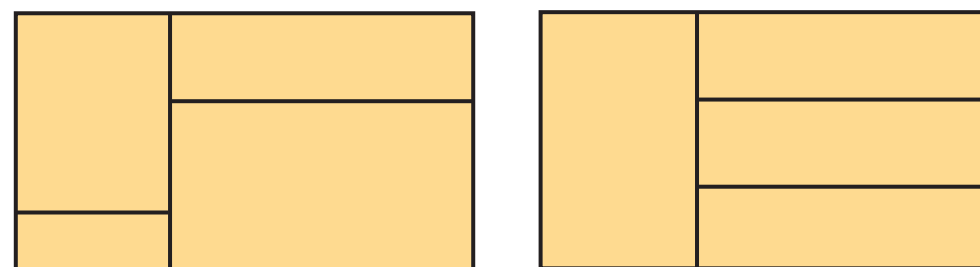
3. Co tu nie pasuje? Dlaczego? Czy jest tylko jedna dobra odpowiedź?

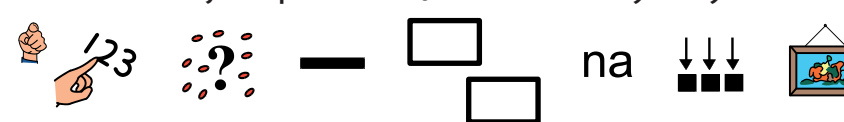
4. Ile jest prostokątów? Kto ma rację?

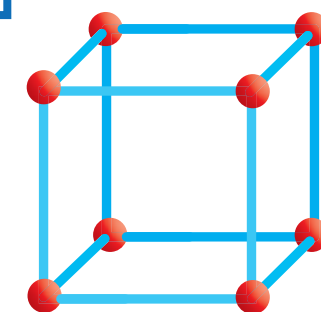
5. Policz, ile jest prostokątów na rysunkach.

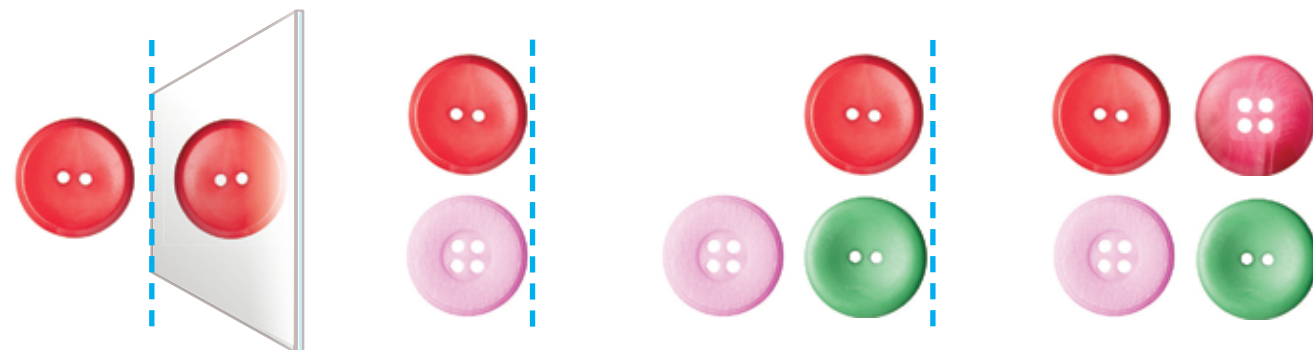
Policz, ile jest prostokątów na każdym rysunku.

6. Natałka buduje figurę z patyczków i plasteliny. Ilu kulek plasteliny potrzebuje? Ilu patyczków? Zbuduj podobną figurę. Jakie przedmioty mają taki kształt?

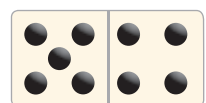
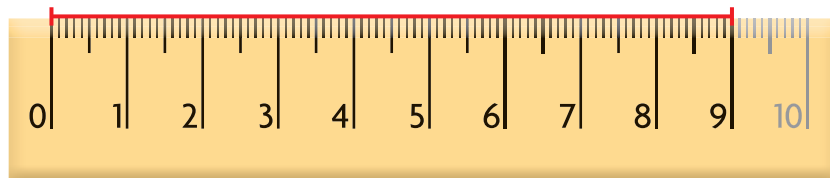
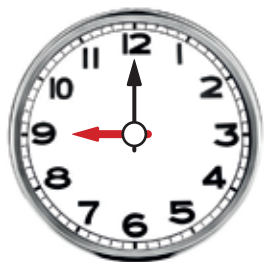

7. Darek i Żaneta bawią się lusterkiem i guzikami. Sprawdź, ile guzików zobaczą, kiedy przyłożą lusterko do linii.

9

9

1. Policz, ile jest na straganie oscypków, ile ciupag, a ile obrazków. Czego jest najwięcej? Czego najmniej?
2. Ile kapeluszy jest na górnej półce? Ile na dolnej? Ile jest ich razem?
3. Czym różnią się te góralskie kapelusze? W czym są podobne?

Ile kapeluszy jest razem na straganie?

4. Przeczytaj i rozwiąż zadania.

Góralka ma 4 oscypki. Góral ma 5 oscypków.
Kto ma więcej? O ile więcej?

Góralka ma 5 owiec, a góral o jedną mniej.
Ile owiec ma góral?

5. To góralskie hafty, które robi babcia Ignacego. Przyłóż lusterko do linii przerywanej i zobacz, jak wygląda w całości ostatni haft.

6. Przygotuj kartoniki z różnymi liczbami i znakami działań. Układaj je tak, aby wynik dodawania był równy 9, a odejmowania – 3.

$$3 + 6 = 9$$

$$9 - 6 = 3$$

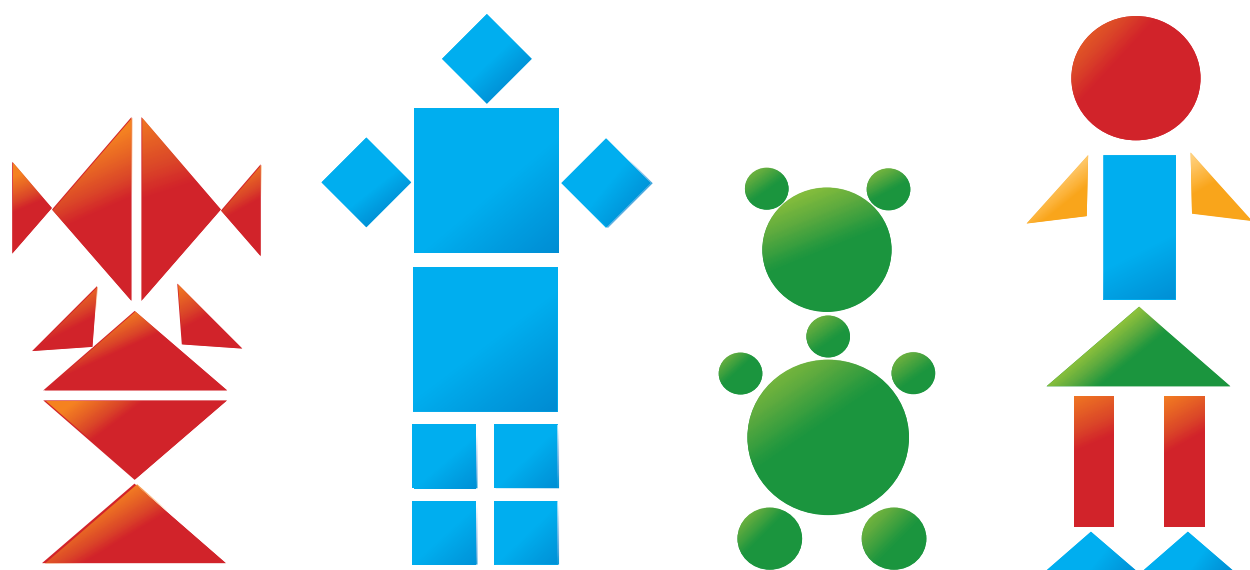
$$7 + 2 = ?$$

$$7 - 4 = ?$$

$$? + 4 = 9$$

$$8 - ? = 3$$

1. Co wspólnego mają te układanki? Czym różni się od pozostałych ostatnia układanka?

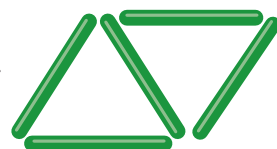

2. Dziadek pokazuje Tomkowi układanki z patyczków i mówi:

Z 3 patyczków możesz ułożyć 1 trójkąt.

Z 5 patyczków możesz ułożyć 2 trójkąty.

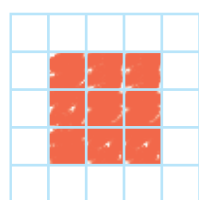
Jak ułożysz 4 trójkąty z 9 patyczków?

Możesz to zrobić tak:

. Czy możesz inaczej?

3. Ula pokolorowała 9 kratek, z których powstał kwadrat. Ile kratek trzeba pokolorować, żeby powstały mniejsze kwadraty?

4. Bartek pokolorował 8 kratek, z których powstał prostokąt. Ile kratek trzeba pokolorować, żeby powstały mniejsze prostokąty?

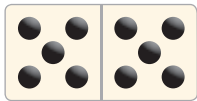
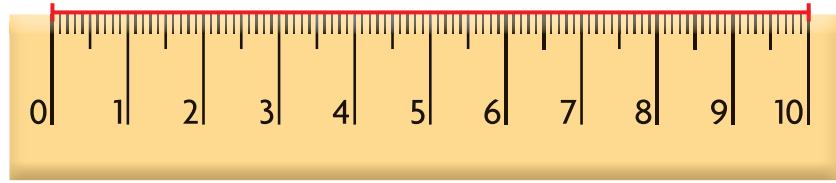

5. Jaką długość ma różowa ścieżka? Zmierz długość innych ścieżek za pomocą linijki. Które ścieżki są takiej samej długości? Ile centymetrów mają razem ścieżki: czarna i niebieska?

Zmierz.

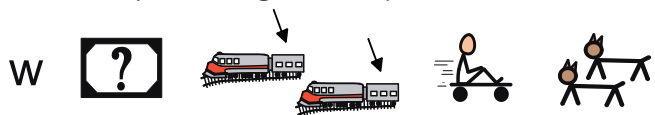
10

10

1. Czy ilustracja pasuje do wiersza Juliana Tuwima „Lokomotywa”?
2. W których wagonach jadą zwierzęta?
3. Ile zwierząt jest w ósmym wagonie?
4. Ile wagonów jest pomiędzy pierwszym a dziesiątym wagonem?

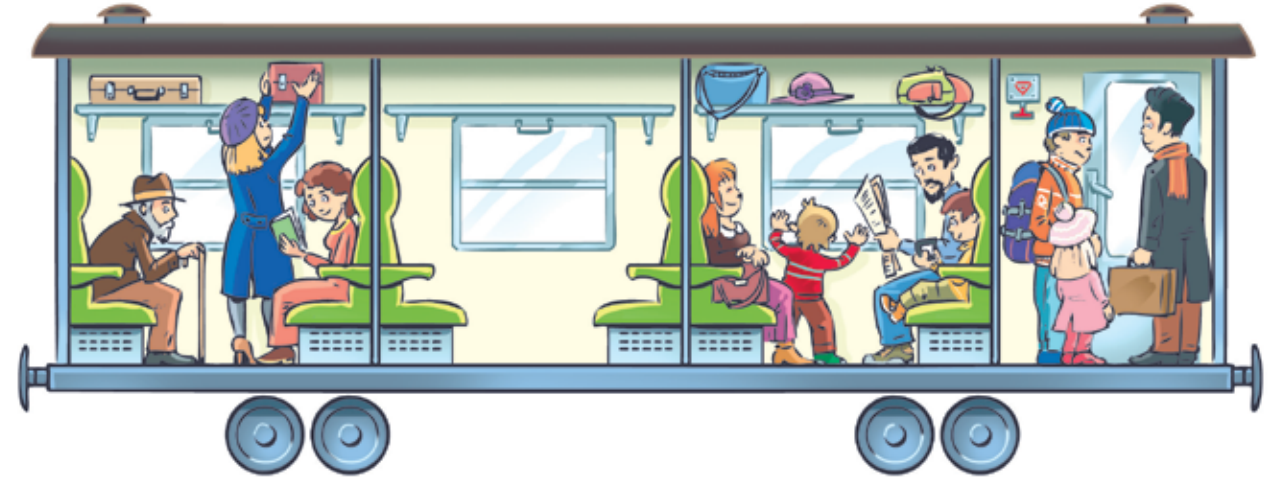
W których wagonach jadą zwierzęta?

5. Wykonaj działanie, a dowiesz się, w którym wagonie podróżuje myszka.

$$1 + 2 + 3 + 4 = ?$$

6. W wagonie było 10 osób. Na pierwszej stacji wysiadły 3 osoby. Ile osób zostało w wagonie? Na drugiej stacji wysiadły 4 osoby. Ile osób zostało w wagonie? Napisz działania.

7. Pokaż na palcach odejmowanie, tak jak na zdjęciach. Potem pobawcie się w parach w odejmowanie na palcach.

$$10 - 4 = ?$$

Pokaż na palcach odejmowanie.

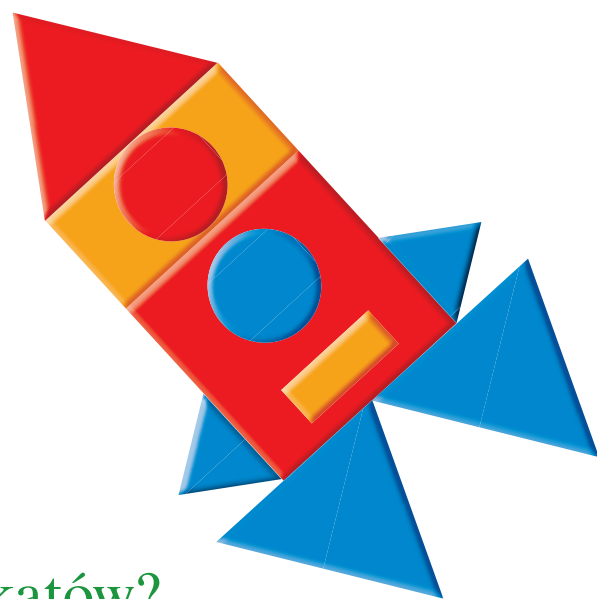
8. Ola i Majka miały w skarbonce takie monety:

Wyjęły ze skarbonki dziesięć złotych. Jakie monety wyjęły? Czy jest tylko jedna dobra odpowiedź?

1. Zuzia ułożyła raketę z kartoników. Odpowiedz na pytania Zuzi.
Narysuj figury i zapisz odpowiednie liczby.

- Ile jest kół?
- Ile jest trójkątów?
- Ile jest kwadratów?
- Ile jest prostokątów?
- Ile jest razem figur?
- O ile więcej jest trójkątów niż kwadratów?
- O ile mniej jest kół niż trójkątów?

O ile więcej jest trójkątów niż kwadratów?

$? > - \triangle \triangle \text{ niż } \square \square$

O ile mniej jest kół niż trójkątów?

$? < - \bigcirc \bigcirc \text{ niż } \triangle \triangle$

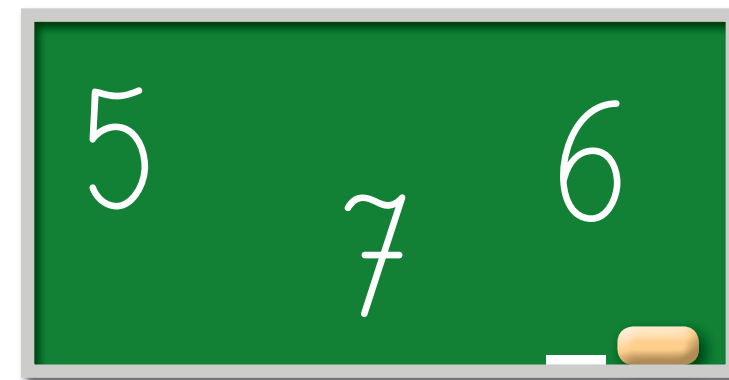
2. Franek narysował 5 par ufoludków. Zakrył obrazek i zapytał Zuzię:
Czy wiesz, ile tu jest ufoludków?

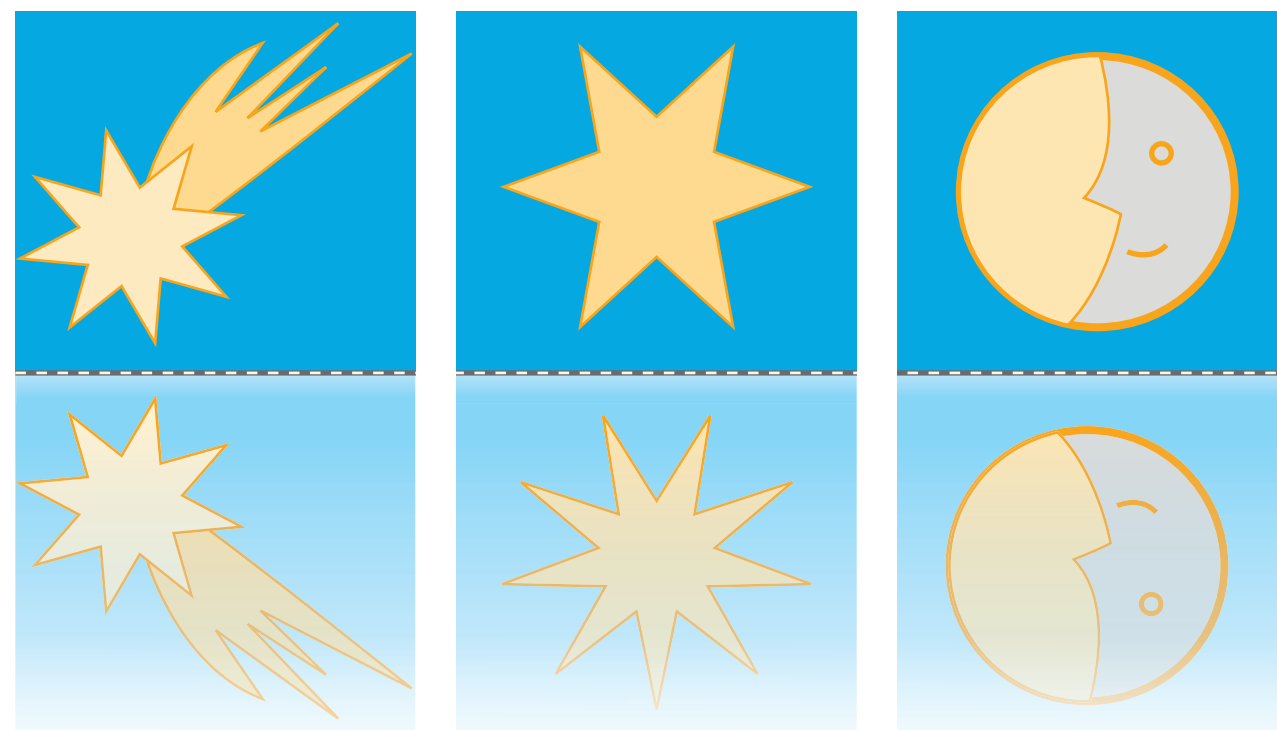
3. Franek i jego dziadek wymyślili grę planszową „Wyprawa w kosmos”.
Za pierwszym razem wygrał dziadek. Zdobył 9 punktów, a Franek o 2 mniej.
Ile punktów zdobył Franek?

- Za drugim razem wygrał Franek. Zdobył 10 punktów, a dziadek o 3 mniej.
Ile punktów zdobył dziadek?

4. Sławek pyta: Jaka to liczba?
Jest większa od liczb zapisanych na tablicy, ale mniejsza od liczby 10.
Czy jest tylko jedna taka liczba?

5. Który obrazek pod linią nie pokazuje lustrzanego odbicia?

6. Jakie liczby ukryły się pod znakami zapytania?

+2	7	4	?	5
	9	?	10	?

4	5	?	?	-3
7	8	6	5	

+?	3
	10

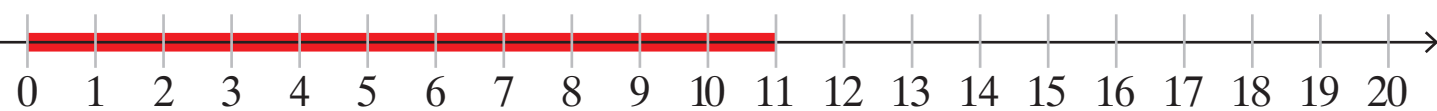
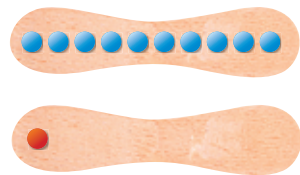
8	-?
10	

+?	7
	10

5	-?
9	

11

11

Lubimy gry i zabawy!

Jola zrobiła 10 koralików. Maja zrobiła tyle samo. Ile koralików zrobiła Maja? Jola i Maja nawlekły koraliki na nitkę. Na stole zostało 9 koralików. Ile koralików nawlekły?

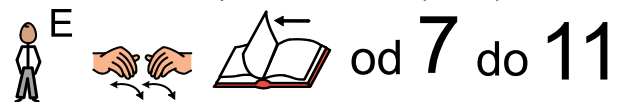
Darek i Bartek zrobili samoloty z papieru. Chłopcy rzucali samolotami. Samolot Darka wylądował 9 kroków od startu, a samolot Bartka o 2 kroki dalej. Ile kroków od startu wylądował samolot Bartka? Zapisz działanie.

Karol, Patryk i Sławek układali kartoniki. Potem zapytali Alę: W której układance kartoniki mają razem najwięcej boków?

- Emil układa karty z albumu liczb po kolei od siódmej do jedenastej. Której karty brakuje Emilowi?
- Jedną z kart przygotowała Łucja. Na karcie Łucji nie ma działań matematycznych. Która to karta?
- Wybierz jedną z kart. Ułóż do niej zadanie.
- Wykonaj karty do albumu liczb.

Emil układa karty od siódmej do jedenastej.

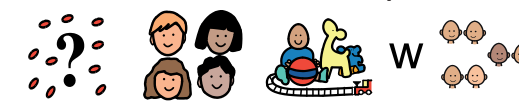

Której karty brakuje?

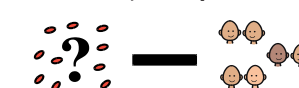

- Odpowiedz na pytania postawione w tekście.
- Ile dzieci się bawi? Ile jest dziewczynek? Ilu jest chłopców? Kogo jest więcej? O ile?
- Ile dzieci bawi się w parach? Ile jest par?
- Przygotuj liczydła z patyczków tak, jak na ilustracji. Naklej na patyczki kółka z kolorowego papieru lub narysuj kropki mazakiem.

Ile dzieci bawi się w parach?

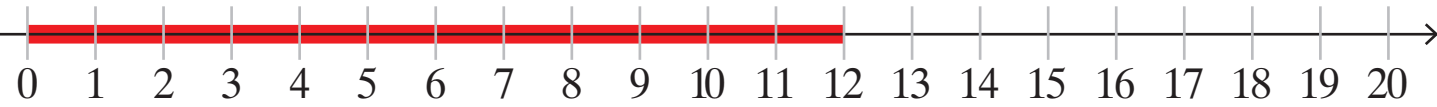
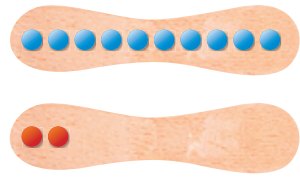

Ile jest par?

12

12

1. Na ilustracji znajdują się różne zegary.

Czy te zegary są podobne? Czym się różnią?

2. Który z pokazanych zegarów to zegar słoneczny?

3. Do czego dziś może się przydać klepsydra?

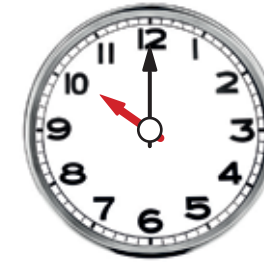
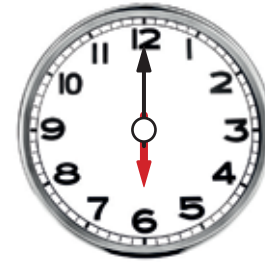
4. Do czego są nam potrzebne zegary?

5. Jak myślisz, jak wyglądał zegarek twojego pradziadka?

Obejrzyj różne zegary na ilustracji.

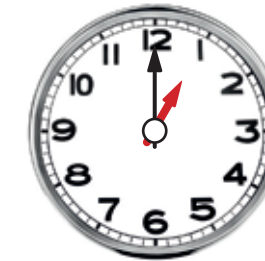
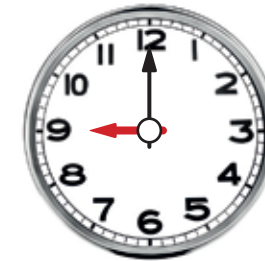
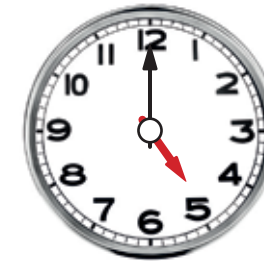
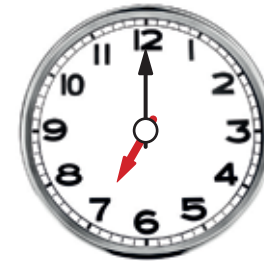
6. Odczytaj godziny na zegarach.

Która godzina jest na zegarze?

7. Którą godzinę będzie pokazywał każdy zegar za dwie godziny?

8. Dodaj liczby zgodnie z kierunkiem strzałek. Jaki jest wynik?

Zapisz. Dlaczego taki kwadrat nazywamy kwadratem magicznym?

1	8	3
6	4	2
5	0	7

1 + 8 + 3 = 12

1 + 6 + 5 =

1 + 4 + 7 =

Budzi się.

Je śniadanie.

Lepi bałwana.

Gra w warcaby.

Je kolację.

Je obiad.

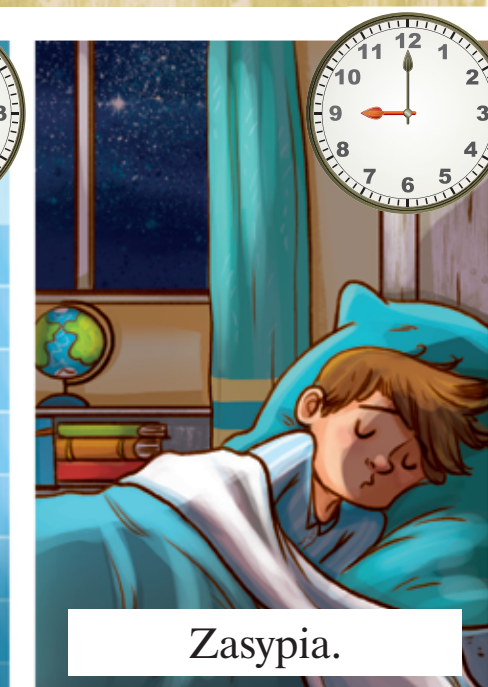
Pomaga w stajni.

Ogląda album.

Myje zęby.

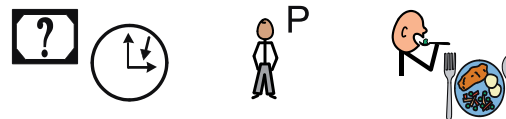
Zasypia.

- Opowiedz, jak wygląda dzień Piotрка. O którym dniu tygodnia opowiada ta historyjka obrazkowa? Dlaczego?
- Co Piotrek robi z rodzicami?
- O której godzinie Piotrek je śniadanie, obiad i kolację?
- Policz na zegarze, ile godzin minęło od obiadu do kolacji.

O której godzinie Piotrek je śniadanie?

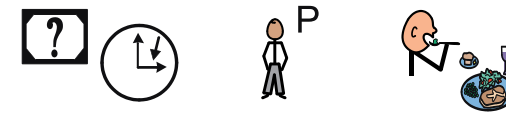

O której godzinie Piotrek je obiad?

- Których godzin brakuje na ilustracjach?
- Zrób tygodniowy plan lekcji.
- Co robiłeś wczoraj? Opowiedz lub narysuj.
- Z papierowego talerzyka zrób tarczę zegara. Pokoloruj część, która

O której godzinie Piotrek je kolację?

pokazuje godziny, kiedy jesteś w szkole.

I styczeń

Ala

Emil

IV kwiecień

Patryk

Celina

VII lipiec

Hoan

Lena

X październik

Sławek

Robert

II luty

Karol

Ola

Maja

V maj

Wojtek

VIII sierpień

Tomek

Bartek

XI listopad

Zuzia

Ula

Łucja

III marzec

Natalka

Żaneta

VI czerwiec

Franek

Iwona

IX wrzesień

Jola

XII grudzień

Darek

Gabrysia

Liczby zapisane cyframi arabskimi

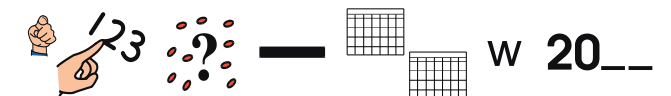
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

I II III IV V VI VII VIII IX X XI XII

Liczby zapisane znakami rzymskimi

1. Policz, ile miesięcy ma rok. Postaraj się zapamiętać nazwy miesięcy.
2. Oto kalendarz urodzin dzieci z klasy 1a. Ile dzieci obchodzi urodziny w poszczególnych miesiącach?
3. W jaki sposób dzieci zaznaczyły w kalendarzu urodziny Karola?
4. Przyjrzyj się liczbom zapisanym cyframi arabskimi i znakami rzymskimi. Sprawdź, które z nich łatwiej ułożyć z patyczków.

Policz, ile jest miesięcy w roku.

Niezwykła historia liczb i cyfr

Czy zastanawialiście się kiedyś, do czego są nam potrzebne liczby i kto wymyślił te wszystkie jedyńki, trójki i siódemki? Czy nie można by się bez nich obejść?

Nasi przodkowie rozumieli, że bez liczenia trudno sobie poradzić. Liczyli, robiąc nacięcia na kości, drewnianku lub kamieniu.

Tak jak wy liczyacie na palczkach, dawniej ludzie liczyli, używając muszelek, owoców lub kamyków. Układali je w stosy i sprawdzali, gdzie jest więcej, a gdzie mniej. Inni wymyślili, że wygodne będzie wiązanie na sznurku supełków. Było jednak jeszcze jedno urządzenie do liczenia, tak samo popularne dawniej, jak i dziś. Każdy ma je przy sobie. To nasze palce, pierwszy kalkulator ludzkości. Mamy ich dziesięć, dlatego ludzie zaczęli liczyć dziesiątkami. Łatwo jest nam policzyć dziesiątki: 10, 20, 30, 40...

Z czasem, gdy trzeba było liczyć coraz więcej, robienie tego na palcach okazało się mało praktyczne. Wymyślono więc cyfry – takie, jakie znamy do dziś. Nazywa się je arabskimi, bo przywędrowały do Europy razem z Arabami. Na początku wśród tych cyfr nie było zera. Pojawiło się ono dużo później.

Zanim cyfry arabskie zadomowiły się u nas na dobre, używaliśmy w Europie znaków rzymskich.

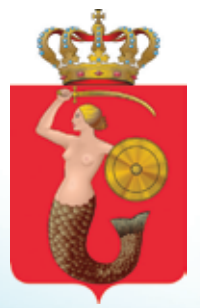
I	1	VI	5+1	XI	10+1
II	2	VII	5+2	XII	10+2
III	3	VIII	5+3		
IV	5-1	IX	10-1		
V	5	X	10		

Pamiętacie nacięcia na kości? To było proste: 1 nacięcie to I, 2 nacięcia to II, ale im więcej rowków, tym trudniej je policzyć. Wymyślono, że zamiast 5 rowków wytnie się znak V. Żeby zapisać 4, z lewej strony V ustawi się I, jakby się odejmowało. Żeby zapisać 6, do V doda się I z prawej strony. 10 oznaczy się znakiem X, który składa się z dwóch V. Łatwe? Dziś liczby zapisane znakami rzymskimi można zobaczyć na tarczach zegarów, w kinach i teatrach, gdzie służą do oznaczania rzędów. Używamy ich także do oznaczania miesięcy.

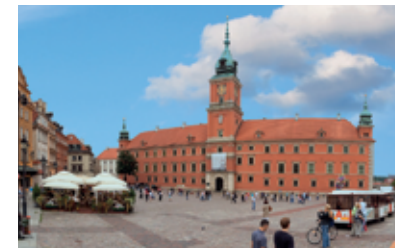

Warszawa

stolica Polski

herb

plac Zamkowy

Stadion Narodowy

gmach Sejmu

Warszawa leży nad Wisłą. W stolicy obradują Sejm i Senat.
Urządzą: prezydent, premier i ministrowie rządu.
W herbie miasta jest Syrenka.
Legenda głosi, że nazwa Warszawa powstała od imion:
Wars i Sawa. W rzeczywistości pochodzi od dawnego
imienia Warsz i oznaczała na początku „osadę Warsza”.

pomnik Syrenki

My i nasz **elementarz**

Podręcznik do szkoły podstawowej do klasy 1
składa się z czterech części:

Część 1

Część 2

Część 3

Część 4